

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 3 – 4 czerwca 2016 r. na kierunku *pedagogika* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych oraz nauk humanistycznych na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie studiów niestacjonarnych w Wydziale Zamiejscowym w Kościerzynie Powszechniej Wyższej Szkole Humanistycznej „Pomerania” w Chojnicach

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Stanisław Wrzosek - członek PKA

członkowie:

- 1. prof. dr hab. Amadeusz Krause – ekspert PKA**
- 2. dr hab. Sławomir Przybyliński – ekspert PKA**
- 3. Artur Gawryszewski – ekspert ds. WSZJK**
- 4. Mateusz Prucnal – ekspert ds. studenckich**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku *pedagogika* prowadzonym w Wydziale Zamiejscowym w Kościerzynie Powszechniej Wyższej Szkoły Humanistycznej „Pomerania” w Chojnicach na poziomie studiów pierwszego stopnia została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego (dalej w tekście: ZO) został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, w tym z pracownikami i studentami ocenianego kierunku, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy ZO.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków ZO, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY
PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia			X		
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia				X	
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy			X		
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

W trakcie wizytacji Zespołu Oceniającego stwierdzono, że Uczelnia nie posiada wymaganego minimum kadrowego dla ocenianego kierunku. Do minimum kadrowego nie zaliczono dwóch samodzielnych pracowników naukowych, co oznacza, że do minimum kadrowego zaliczono jednego pracownika samodzielnego oraz 6 doktorów. Zespół Wizytujący ocenił kryterium drugie jako spełnione częściowo. Uczelnia w odpowiedzi na Raport informując, że uzupełniła skład minimum kadrowego o brakujące dwie osoby, co potwierdziła odpowiednimi dokumentami.

W odpowiedzi na raport z wizytacji, przedstawiono stosowne materiały, pozwalające przesunąć ocenę kryterium 5 ze „znacząco” na „w pełni”

Tabela nr 1

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
--	--	----------	--	--	--

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
---	--	----------	--	--	--

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki

i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki

zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena - znacząco

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1.

PWSH w Chojnicach Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie posiada własną Strategię Rozwoju na lata 2015 – 2017. W opisie Strategii jest stwierdzone, iż „1) Strategia Rozwoju PWSH Pomerania Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie to dokument, którego celem jest wytyczenie kierunków rozwoju Wydziału na najbliższe trzy lata. Chodzi tu przede wszystkim o określenie kierunków rozwoju w obszarach działalności Uczelni przy uwzględnieniu zmian społecznych, ekonomicznych i demograficznych. 2) Strategia Rozwoju PWSH Wydziału Zamiejscowego w Kościerzynie ma także pomóc dostosować się Uczelni do zmian, przed którymi stoi całe polskie szkolnictwo wyższe. 3) Działania przedstawione w strategii mają również na celu umocnienie przewagi konkurencyjnej PWSH Wydziału Zamiejscowego w Kościerzynie przy wykorzystaniu jego zasobów oraz potencjału kadrowego.”

Należy stwierdzić, iż koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku w określonych zakresach jest zgodna z misją Uczelni (uchwała Senatu nr 25/SEN/2009) oraz strategią PWSH Pomerania w Chojnicach (uchwała Senatu nr 03/SEN/2011), a także wspomnianą wyżej Strategią Rozwoju Wydziału Zamiejscowego w Kościerzynie na lata 2015 – 2017. W

suplemencie do dyplomu poprawnie opracowane są sylwetki absolwenta, tym niemniej w ofercie są jedynie dwie specjalności do wyboru przez studenta, co nie wpływa raczej na konkurencyjność na rynku edukacyjnym. Trudno też w tym kontekście jasno niniejszy stan powiązać z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. Należy także wskazać, iż poprzez prezentowane treści kształcenia udział pracowników Uczelni w konferencjach naukowych i wykorzystywanie pozyskanej tam wiedzy podczas zajęć ze studentami, pośrednio i bezpośrednio uwzględniają wzorce i doświadczenia krajowe, a niewielkim stopniu wzorce międzynarodowe, właściwe dla kierunku *pedagogika*.

1.2.

Plany rozwoju kierunku *pedagogika* na Wydziale Zamiejscowym w Kościerzynie jedynie w określonych zakresach uwzględniają tendencje zmian zachodzących w nauce w zakresie dziedzin i dyscyplin, z których wywodzi się kierunek *pedagogika*. Wynika to przede wszystkim z oferty przedmiotów znajdujących się w programach kształcenia. Uczelnia w Raporcie samooceny nie konkretyzuje planów rozwoju kierunku, poza wskazaniem dotyczącymi przeprowadzenia przez Jednostkę ewaluacji programu nauczania oraz sylabusów, uaktualnieniu wizerunku absolwenta, czy też informacji iż prace dyplomowe studentów są przygotowywane w oparciu o problemy środowiska lokalnego. Brak też w planach rozwoju kierunku informacji o przeprofilowaniu ocenianego kierunku na profil praktyczny. Obecnie na Wydziale do wyboru są (i są uruchomione) dwie specjalności na I stopniu kształcenia: pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna; pedagogika resocjalizacyjna. Natomiast od bieżącego roku akademickiego 2015/2016 studenci mają do wyboru zamiast tej ostatniej specjalności inną – pedagogikę opiekuńczo-wychowawczą (uchwała Rady Wydziału Zamiejscowego w Kościerzynie nr 01/2015 z dn. 21.03.2015 r. w sprawie programu studiów niestacjonarnych na rok akademicki 2015 – 2016). Niniejsze specjalności lokują się na płaszczyźnie zainteresowań naukowo-badawczych nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego ocenianego kierunku. Można także uznać, iż pedagogiczna oferta specjalnościowa w WZ w Kościerzynie pomimo że skromna, to jednak jest względnie widoczną reakcją Uczelni na zapotrzebowania rynku pracy, w tym przede wszystkim popyt na absolwentów z kwalifikacjami nauczycielskimi.

1.3.

Uczelnia jako podstawę kształcenia przyjęła wzorcowe efekty kształcenia. Nauczanie w profilu ogólnoakademickim na ocenianym kierunku osadzone jest w naukach humanistycznych i społecznych. W Raporcie samooceny Uczelnia podaje błędny układ procentowy umocowania kierunku w określonych obszarach. Jednostka wskazuje, iż obszar nauk społecznych to 13,3 %, a nauk humanistycznych 5,5 %. Gdzie zatem pozostałe wskaźniki procentowe? Podczas wizytacji nie udało się tego ustalić. Uczelnia wskazuje dziedziny i dyscypliny, do których odnoszą się efekty kształcenia przyjęte dla ocenianego kierunku: dziedzina nauk społecznych – dyscypliny: pedagogika, psychologia, socjologia oraz dziedzina nauk humanistycznych – dyscypliny: filozofia, etyka. W Raporcie samooceny Uczelnia wskazuje także w pkt. 1.3. w dziedzinie nauk humanistycznych jedynie dyscyplinę filozofia. Nie sposób zorientować się w rzeczywistych założeniach z zakresu

przyporządkowania ocenianego kierunku. Brak także stosownej uchwały Senatu Uczelni, która traktowałaby o sygnalizowanych kwestiach, lokując kierunek *pedagogika* w określonych obszarach oraz przyporządkowując do dziedzin i dyscyplin naukowych. Przyjęte efekty kształcenia odnoszą się do wskazanych dyscyplin z dziedziny nauk społecznych (tj. pedagogika, psychologia, socjologia) oraz dziedziny nauk humanistycznych (filozofia).

1.4.

Pomorska Wyższa Szkoła Humanistyczna „Pomerania” Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie przyjęła i wdrożyła wzorcowe efekty kształcenia zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia (Dz.U. Nr 253, poz. 1521). Poważne uchybienie stanowi nieprzyjęcie efektów kształcenia stosowną uchwałą Senatu Uczelni. W Jednostce zostały opracowane efekty tzw. specjalnościowe dla każdej powołanej specjalności, w tym efekty dla specjalności nauczycielskiej (pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna). Opracowane efekty dla tej specjalności korespondują z rozporządzeniem MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 131). Niniejsze wynika z analizy dokumentacji I stopnia specjalności nauczycielskiej – pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (program kształcenia, sylabusy). Efekty specjalnościowe także nie zostały formalnie zaakceptowane przez Senat Uczelni. Widoczna jest spójność opracowanych kierunkowych efektów kształcenia z efektami specjalnościowymi.

Po przedstawieniu przykładowych efektów kształcenia do danego przedmiotu ZO stwierdza, że są one sformułowane klarownie i umożliwiają wykładowcom opracowanie przejrzystej formy weryfikacji ich osiągnięć. Forma i treść przedstawienia efektów kształcenia w kartach opisu przedmiotów nie stwarza im problemów interpretacyjnych. Dodatkowo w sylabusach znajdują się sposoby weryfikacji we wszystkich trzech obszarach, co daje studentom możliwość odpowiedniego przygotowania się.

1.5.

1.5.1

Na specjalności pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jak wskazano w pkt. 1.4., program studiów, sylabusy i ich treści dostosowane są do przepisów prawa związanych z kwalifikacjami nauczycielskimi. Program zawiera stosowne przedmioty uwzględniające poziom przedszkolny oraz klas I – III szkoły podstawowej, odnosząc to do poszczególnych specjalnościowych efektów (tzw. nauczycielskich.)

1.5.2.

Dobór treści programowych na kierunku *pedagogika* w wielu analizowanych przypadkach zgodny jest z przyjętymi i zakładanymi efektami kształcenia. Z analizy sylabusów przedmiotowych wynika, że prowadzący zajęcia uwzględniają podczas realizacji swoich przedmiotów aktualny stan wiedzy związany z określonym zakresem nauki.

Brak w programie studiów przedmiotu takiego, jak metodologia badań pedagogicznych czy warsztat pracy badawczej, na którym student poznawałby podstawy metodologiczne niezbędne do prowadzenia badań naukowych, w tym opracowania materiału badawczego.

Układ przedmiotów znajdujących się w programie studiów jest logiczny, zapewnia możliwość

zrozumienia związków, zależności i uwarunkowań wiedzy i umiejętności uzyskiwanych w kolejnych semestrach, jak również systematycznego kształtowania kompetencji społecznych studentów.

1.5.3.

Metody dydaktyczne stosowane przez nauczycieli akademickich na ocenianym kierunku w Wydziale Zamiejscowym w Kościerzynie są różnorodne ze względu na rodzaj i charakter zajęć. W sylabusie znajduje się rubryka „Metody dydaktyczne”, gdzie prowadzący zajęcia wskazują na dobrane do swoich zajęć metody. Są nimi: wykład konwersatoryjny, problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, referat. Metody są zróżnicowane, lecz w znacznej mierze umożliwiają osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, a mniej kompetencji społecznych. Warto wskazać, iż nie we wszystkich sylabusach znajdują się zapisy w sprawie zastosowanych metod dydaktycznych. Wynika to z faktu, iż na Uczelni obowiązują różne wzory sylabusów. Władze Uczelni deklarują jednak, iż od nowego roku akademickiego (2016/2017) wzór sylabusu zostanie ujednolicony. W programie studiów kierunku *pedagogika* znajduje się seminarium dyplomowe w wymiarze 30 godzin, podczas realizacji którego powinno nastąpić co najmniej przygotowanie studentów do prowadzenia badań. Tak też się dzieje na ocenianym kierunku.

1.5.4.

Czas realizacji treści przedmiotowych/modułowych na studiach niestacjonarnych jest proporcjonalny do zaproponowanych treści. Studia I stopnia na kierunku *pedagogika* realizowane są w 6 semestrach, podczas których przewidziano do realizacji 180 pkt. ECTS. W programach na I stopniu kształcenia wyszczególniono moduły: przygotowanie pedagogiczne (240 godzin), przygotowanie merytoryczne (150 godzin), przygotowanie ogólne (315 godz.), przygotowanie dydaktyczne (210 godzin), praktyki pedagogiczne (240 godz.), pedagogika resocjalizacyjna (180 godz.). Cały program kształcenia obejmuje realizację 1155 godzin na specjalności pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna i 1095 godzin na specjalności pedagogika resocjalizacyjna i pedagogika opiekuńczo-wychowawcza. Program studiów obejmuje realizację wykładów oraz ćwiczeń. Nie sposób odnieść się do zagadnienia konsultacji oraz pracy własnej studenta, gdyż ani przedstawione programy studiów, ani większość analizowanych sylabusów nie zawierają tych elementów (np. Psychologia ogólna, Filozofia ogólna, Metodyka pracy penitencjarnej, Podstawy socjoterapii). Mniemać jednak należy po analizie liczby godzin zajęć w formie zorganizowanej w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim oraz punktów ECTS przypisanych określonym przedmiotem, że student musi realizować także zajęcia bez kontaktu z wykładowcą.

1.5.5.

W Jednostce przyjęto, iż „jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których

uzyskanie wymaga od studenta średnio 25 – 30 godzin pracy” [rozporządzenie MNiSW z dn. 14.09.2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz. U. Nr 201, poz. 1187 - § 2 pkt.2)]. Niniejszy przedział 25 – 30 godz./1 pkt. ECTS nie jest uregulowany żadnym uczelnianym aktem prawnym. Z analizy sylabusów wynika jednak, że te powszechnie przyjęte wytyczne, jako zasada miary średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia, nie we wszystkich przypadkach są uwzględniane (np. Filozofia społeczna – 87,5 godz./6 pkt. ECTS; Zajęcia muzyczno-rytmiczne z metodyką – 150 godz./1 pkt. ECTS – w programie kształcenia podano, że 2 pkt.; Pedagogika resocjalizacyjna 47 godz./5 pkt. ECTS – w programie wskazano na 6 pkt.). Należy także zauważyć, iż liczba punktów zamieszczona w programach kształcenia nie w każdym przypadku jest zbieżna z tą podaną w sylabusie.

Odnosząc się do wymagań określonych w rozporządzeniu w sprawie warunków prowadzenia studiów należy zauważyć, iż na ocenianym kierunku w programie studiów nie podano wprost łącznej liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, a także o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych i projektowych. Nie sposób także odnieść się do kwestii m.in. 50% ogólnej liczby punktów ECTS przypisanym zajęciom powiązanym z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem, gdyż Uczelnia nie podaje takich informacji i nie wynika to z analizy dokumentacji.

1.5.6.

Uczelnia przyjęła, iż specjalność jest wyborem studenta. Przedmioty wybieralne tzw. specjalnościowe, w skład których, jak wynika z analizy programów studiów oferowanych specjalności, wchodziły moduły: przygotowanie merytoryczne – 40 pkt. ECTS oraz przygotowanie dydaktyczne – 26 pkt. ECTS (razem 66 pkt.), co pozwala stwierdzić, iż spełniony został wymóg zapewnienia studentowi elastyczności w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku.

1.5.7.

Wskazać należy na trafność doboru form zajęć dydaktycznych z zakresu poszczególnych przedmiotów w stosunku do określonych dla nich efektów oraz treści kształcenia a także możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia w wyniku uczestniczenia w zajęciach z poszczególnych przedmiotów określonych w planie studiów. Właściwie przypisano formy zajęć przedmiotom zakładając formy aktywne w przypadku kształtowania w większym stopniu umiejętności, m.in. w przedmiotach mocno powiązanych ze studiowaną specjalnością (przede wszystkim moduły: przygotowanie merytoryczne i przygotowanie dydaktyczne). Zatem w całym programie kształcenia przewidziano wykłady (570 godz.), ćwiczenia (345 godz.) oraz praktyki studenckie. Studenci pracują na zajęciach w mało licznych grupach, co wynika ogólnie z niewielkiej liczby osób studiujących określone specjalności na Wydziale Zamiejscowym w Kościerzynie. Uczelnia jednak nie uregulowała formalnie kwestii liczebności grup studenckich. Organizacja zajęć nie budzi zastrzeżeń, gdyż studenci studiów niestacjonarnych w r. ak. 2015/2016 mają 12 zjazdów (po 6 w semestrze).

Podczas zjazdów zajęcia odbywają się w piątki w godz. 14.30 – 19.45 oraz soboty i niedziele w godz. 9.00 – 17.00. W harmonogramie przewidziane są także sesje egzaminacyjne – zimowa (11.01. – 24.01.2016 r., poprawkowa – 8.02. – 21.02.2016 r.), letnia (1.06. – 15.06.2016 r., poprawkowa 1.09. – 15.09.2016 r.). Na ocenianym kierunku kształcenie prowadzone jest w sposób tradycyjny bez uwzględniania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Należy wskazać na zróżnicowanie form zajęć dydaktycznych oraz proporcję liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebność grup studenckich w kontekście osiągnięcia przez nich określonych efektów kształcenia.

1.5.8.

W PWSH Pomerania Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie praktyki studenckie stanowią integralną częścią programu kształcenia. Praktykom nadaje się punkty ECTS oraz opracowano dla nich efekty kształcenia, które zaprezentowane są w instrukcjach praktyk. Brak jest jednak, co należy uznać za uchybienie, sylabusów do praktyk. Praktyki studenckie nie są oceniane na stopień, a jedynie podlegają zaliczeniu, bądź niezaliczeniu. Trudno uznać, iż pozwala to obiektywnie odnieść się do właściwej weryfikacji efektów kształcenia przypisanych praktykom. Koordynacja praktyk nie budzi zastrzeżeń. Na Wydziale powołany jest Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk Studenckich (zarządzenie Dziekana Nr 01/D/2014 Wydziału Zamiejscowego w Kościerzynie Powszechnej Wyższej Szkoły Humanistycznej „Pomerania” z dnia 14 października 2014 roku w sprawie powołania Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk Studenckich), który z ramienia Uczelni nadzoruje sprawy praktyk. Wydział posiada szereg umów, porozumień czy listów intencyjnych związanych z możliwością przeprowadzenia praktyk studenckich w określonych instytucjach/placówkach (m.in. umowa z dnia 7.10.2013 r. z Zespołem Szkół Publicznych nr 3 w Kościerzynie; z dnia 17.03.2011 r. z Prywatnym Przedszkolem Montessori w Kościerzynie; z dnia 1.03.2011 r. ze Szkołą Podstawową nr 1 w Kościerzynie; z dnia 12.05.2010 r. z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kościerzynie; z dnia 24.07.2012 r. z Zakładem Karnym w Czersku; z dnia 28.02.2011 r. z Aresztem Śledczym w Chojnicach). Wskazać także należy na właściwy dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku. W dokumentacji studenckiej odnoszącej się do praktyk znajdują się m.in. umowa z placówką, skierowanie na praktykę, ankieta oceny praktyki zawodowej przez opiekuna oraz ankieta oceny praktyki przez studenta, zaświadczenie o odbyciu praktyki, dzienniczek praktyk wraz z opinią opiekuna. Brak jednak na specjalności nauczycielskiej konspektów czy scenariuszy z przeprowadzonych przez studentów zajęć. Władze Wydziału wyjaśniły, iż niniejsza dokumentacja nie jest przechowywana w teczkach, ale przekazywana jest studentom.

1.5.9.

Na ocenianym kierunku studiów kształcenie realizowane jest w języku polskim. Należy zaakcentować, iż studenci i pracownicy mają możliwość uczestniczenia w wymianach międzynarodowych, w ramach umów bilateralnych o współpracy. Uczelnia w ramach programu Erasmus+ posiada podpisane listy intencyjne z: Adiyaman University, Turcja; International School of Management, Preszów, Słowacja; Instituto de Ensenanza Secundaria

Jose Zerpa, Gran Canaria, Hiszpania; Instituto de Estudos Superiores de Fafe – Portugalia; Vysoka Skola Karla Englise a.s., Brno, Czechy; West Lithuania Bussiness College, Klaipeda, Litwa; Abberta Koledža, Ryga, Łotwa; Bilecik University, Turcja. Jest to właściwa baza do nawiązywania współpracy, lecz na chwilę obecną Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie nie zintensyfikował takich działań. Należy jednak zauważyć i wziąć pod uwagę specyfikę studiów niestacjonarnych (zobowiązania rodzinne i pracownicze studentów), co niewątpliwie może mieć wpływ na niską mobilność żaków.

1.6.

1.6.1

Kandydaci na studia są przyjmowani bez egzaminów wstępnych. Rekrutacja na r. ak. 2016/2017 trwa od 1 maja 2016 r. do 30 września 2016 r. do wyczerpania limitu miejsc. Przyjmowani są kandydaci, którzy spełnią szczegółowe wymagania zawarte w warunkach rekrutacji, a określone w stosownej uchwale Senatu Uczelni. Informacje o rekrutacji na r. ak. 2016/2017 znajdują się na stronie internetowej Wydziału Zamiejscowego w Kościerzynie <http://pomeraniakoscierzyna.edu.pl>. Niniejsze rozwiązania rekrutacyjne na I stopień są powszechnie przyjęte w szkolnictwie wyższym i należy uznać je za właściwe. Warto także wskazać, iż Uczelnia rekrutuje na kierunek, a studenci pod koniec pierwszego roku studiów wybierają specjalność, tak, by od semestru 3 sprofilować swoje studia.

1.6.2

W PWSH w Chojnicach Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie została opracowana procedura dotycząca zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się. Niniejsze regulowane jest uchwałą Senatu Nr 07/SEN/2015 PWSH „Pomerania” z siedzibą w Chojnicach z dnia 15 maja 2015 r. w sprawie regulaminu uznawalności efektów kształcenia. W Regulaminie uznawalności efektów kształcenia zawarto sprawy dotyczące m.in. organów prowadzących postępowanie o uznawalność, postępowania w sprawie uznawalności, tryb odwołania, dokumentowanie efektów kształcenia przez wnioskodawcę, warunki uznania efektów kształcenia, skutki uznawalności. Wydział nie posiada jednak uprawnień do potwierdzania efektów na kierunku pedagogika.

1.7.

1.7.1

W sylabusach (nie wszystkich) znajduje się miejsce, gdzie koordynatorzy przedmiotów określają „metody weryfikacji efektów kształcenia” podając także „kryteria oceny” z określonymi elementami do spełnienia na poszczególne oceny. W analizowanych sylabusach, gdzie takie elementy się znajdują, prawidłowo dobrano metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia. Są one adekwatne do zakładanych efektów kształcenia oraz dają podstawę do stwierdzenia, iż właściwie monitorowane są postępy w nauce i osiąganie poszczególnych efektów kształcenia przez studentów ocenianego kierunku. Wskazywane są następujące metody weryfikacji: egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, test, prezentacja na zadany temat, referat. Określone niejasności w zakresie weryfikacji efektów kształcenia mogą się pojawić podczas realizacji praktyk studenckich nie ocenianych na ocenę a jedynie zaliczanych, dla których nie opracowano sylabusu i nie określono w związku z tym

metod weryfikacji efektów kształcenia. Ważnymi elementami oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest ocenianie cząstkowe i ocenianie końcowe, czyli dyplomowanie. Ten pierwszy proces składa się z prac tzw. etapowych, które podczas wizytacji przeanalizowano – m.in. przedmioty: Projektowanie programów resocjalizacyjnych, Metodyka edukacji przedszkolnej. W dokumentacji pierwszego przedmiotu zauważono, iż wszystkie projekty ocenione zostały na ocenę bardzo dobrą pomimo zróżnicowanego poziomu merytorycznego prac. Przy drugim wskazanym przedmiocie, gdzie weryfikacją efektów był egzamin, pytania egzaminacyjne w znacznej mierze odnosiły się do możliwości weryfikacji efektów kształcenia z obszaru wiedzy. Odnosząc się do procesu dyplomowania, który jest ostatecznym weryfikatorem efektów kształcenia, należy wskazać, iż jego przebieg kształtuje się na właściwym poziomie, lecz po analizie losowo wybranych pracach dyplomowych (patrz załącznik nr 4 raportu), należy zasygnalizować określone problemy z końcową weryfikacją zakładanych efektów kształcenia. W kilku przypadkach recenzje sporządzone przez opiekuna i recenzenta nie zawierają podstaw wystawionych ocen. W niewielkiej części analizowanych opracowań pojawiają się niedociągnięcia studentów w zakresie znajomości metodologii badań pedagogicznych, co może wynikać z niedostatecznej opieki promotorskiej, a także z faktu braku w programie studiów przedmiotu stricte metodologicznego, m.in. na którym można by sprawdzić i ocenić umiejętności badawcze studentów oraz kompetencje społeczne niezbędne w działalności badawczej. Należy wskazać na trafność i względną różnorodność doboru metod sprawdzania i oceny efektów kształcenia osiąganych przez studentów na ocenianym kierunku. ZO stwierdził przewagę metod sprawdzania efektów z zakresu wiedzy i umiejętności, a w mniejszym stopniu z zakresu kompetencji społecznych.

1.7.2

Podczas wizytacji ZO zapoznał się z dokumentacją dotyczącą weryfikacji efektów kształcenia (m.in. protokoły egzaminacyjne, czy też dyplomy wraz z suplementami). Jednym z istotnych elementów dokumentacji są suplementy do dyplomu, które poddano analizie. Nie budzą one większych zastrzeżeń. Zawierają one m.in. dokładne informacje o uprawnieniach posiadacza dyplomu, czy też szeroko prezentowane wymagania programowe. W suplementach zaprezentowano także dokładne dane liczbowe odnoszące się do odbytych praktyk. Warto jednak, a jest to szczególnie ważne przy specjalności nauczycielskiej, podać także miejsca odbywania praktyk studenckich (pkt. VI suplementu). ZO poddał oglądowi dostarczone w znacznej liczbie protokoły z przeprowadzonych egzaminów i zaliczeń. Nie budzą one większych zastrzeżeń. Są kompletne, znajdują się w nich zróżnicowane oceny wskazujące na rzetelną weryfikację założonych celów i efektów (przykłady: socjologia ogólna protokół nr 679/2015 z dnia 14.01.2016 r.; filozofia ogólna 678/2015 z dnia 22.01.2016 r.; historia wychowania 699/2015 z dnia 24.01.2016 r.; prawo oświatowa 714/2015 z dnia 16.01.2016 r.). Podczas wizytacji nie zauważono problemów, które mogłyby wskazywać na brak bezstronności czy przejrzystości procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia. Identyczne wskazania pojawiają się co do zasad postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych ze sprawdzaniem i oceną efektów kształcenia, jak również w zakresie równego traktowania studentów w tych obszarach. Natomiast zasady dokumentowania wyników sprawdzania i oceny efektów kształcenia nie budzą większych zastrzeżeń.

Proces ostatecznej weryfikacji efektów kształcenia, czyli dyplomowanie z proceduralnego

punktu widzenia (patrz Regulamin studiów w PWSH „Pomerania” w Chojnicach § 46a - § 49) należy ocenić pozytywnie. Prace dyplomowe poddawane są sprawdzeniu przez system antyplagiatowy (stosowne wydruki znajdują się w teczkach studenckich).

3. Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia realizowana na ocenianym kierunku *pedagogika* wpisuje się w misję i strategię rozwoju Uczelni a także strategię rozwoju Wydziału Zamiejscowego w Kościerzynie. W określonych zakresach spełnia stawiane jej wymagania w zakresie polityki zapewnienia jakości kształcenia, biorąc pod uwagę doświadczenia krajowe, w mniejszym stopniu międzynarodowe.

W planie rozwoju kierunku *pedagogika* realizowanym w PWSH w Chojnicach Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie stara się uwzględniać zmiany zachodzące w nauce, a także w miarę możliwości reagować na potrzeby lokalnego rynku pracy.

Jednostka właściwie przyporządkowała kierunek studiów do obszarów wiedzy / kształcenia oraz przyjęła wzorcowe efekty kształcenia poprawnie wiążąc je z dziedzinami i dyscyplinami naukowymi. W Raporcie samooceny Uczelnia jednak raz wskazuje, iż w zakresie nauk humanistycznych efekty kształcenia dla kierunku przyporządkowano do dyscypliny filozofia i etyka, by na innej stronie raportu wskazywać już tylko filozofię. Uczelnia podaje błędne przedziały procentowe i liczbę punktów ECTS w zakresie umocowania kierunku w dwóch obszarach kształcenia. Brak także stosownej uchwały Senatu Uczelni, która traktowałaby o sygnalizowanych kwestiach, lokując kierunek *pedagogika* w określonych obszarach oraz przyporządkowując go do dziedzin i dyscyplin naukowych.

Uczelnia przyjęła wzorcowe efekty kształcenia, a także efekty specjalnościowe. Niniejsze efekty specjalnościowe sformułowane są w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Niniejszych efektów nie przyjęto jednak stosowną uchwałą Senatu Uczelni. Program kształcenia na ocenianym kierunku I stopnia na specjalności pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna dostosowany jest do przepisów prawa związanych z kwalifikacjami nauczycielskimi. Dobór treści programowych w znacznej mierze zgodny jest z zakładanymi efektami kształcenia. Z przeglądu analizowanych sylabusów wynika, że dobór metod do typu zajęć nie budzi zastrzeżeń. W części sylabusów nie wskazano jednak metod dydaktycznych. Brak jest w programie studiów treści kształcenia z zakresu metodologii badań pedagogicznych w tym podstaw metodologicznych, niezbędnych studentowi w przygotowaniu do prowadzenia badań naukowych, w tym opracowania materiału badawczego. Czas realizacji treści przedmiotowych/modułowych na studiach niestacjonarnych jest proporcjonalny do zaproponowanych treści, co daje podstawę do osiągnięcia zaplanowanych efektów kształcenia. Program kształcenia obejmuje realizację wykładów i ćwiczeń oraz ich wskazania godzinowe, lecz nie sposób odnieść się do zagadnienia konsultacji oraz pracy własnej studenta, gdyż ani przedstawione programy studiów, ani większość analizowanych sylabusów nie zawierają tych ważnych elementów. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa. Z analizy sylabusów wynika jednak, że te powszechnie przyjęte wytyczne nie we wszystkich przypadkach są uwzględniane (np. Filozofia społeczna – 87,5 godz./6 pkt. ECTS; Zajęcia muzyczno-rytmiczne z metodyką – 150 godz./1 pkt. ECTS – w programie kształcenia podano, że 2 pkt.; Pedagogika resocjalizacyjna 47 godz./5 pkt. ECTS – w programie

wskazano na 6 pkt.) Należy także zauważyć, iż liczba punktów przewidzianych w programach kształcenia nie w każdym przypadku jest zbieżna z tą podaną w sylabusie. Uczelnia umożliwia studentom wybór zajęć, którym przypisano minimum 30% ogólnej liczby pkt. ECTS. Proporcje liczby godzin różnych form zajęć dydaktycznych oraz ich dobór, organizacja, a także liczebność grup na poszczególnych zajęciach, dają możliwości osiągnięcia studentom zakładanych efektów kształcenia. Organizacja i realizacja studenckich praktyk na ocenianym kierunku zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym kształtuje się na właściwym poziomie. Ze względu jednak na brak sylabusu do praktyk oraz brak zaliczeń praktyk na ocenę mogą pojawić się trudności w ustaleniu poziomu osiągnięcia poszczególnych efektów kształcenia przypisanych praktykom. Wydział podpisał szereg umów międzynarodowych o współpracy, co daje dobrą bazę w zakresie mobilności studenckiej i pracowniczej. Jednak nie zintensyfikowano dotychczas tych poczynań.

Procedura rekrutacyjna na I stopień ocenianego kierunku nie budzi zastrzeżeń. Istnieje także procedura dotycząca wszelkich kwestii związanych z organizacją potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia są zróżnicowane i dostosowane do form zajęć. Uczelnia nie określa metod weryfikacji efektów kształcenia z praktyk studenckich (brak sylabusu, w którym by to określono). Odnośnie realizacji procesu dyplomowania, w niektórych wybranych losowo pracach dyplomowych pojawiają się drobne uchybienia, które mogą wpłynąć na ocenę weryfikacji założonych efektów kształcenia. Ogólnie jednak system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty i nie budzący większych zastrzeżeń. Jedynie w części poddanych analizie prac dyplomowych, jak wskazano wyżej, zauważono pewne usterki (np. braki studentów w zakresie znajomości metodologii badań pedagogicznych, czy też umiejętności analizy materiału badawczego).

4. Zalecenia

Zaleca się :

- Przyjęcie stosownej uchwały Senatu Uczelni, w której określone zostanie przyporządkowanie kierunku *pedagogika* do określonych obszarów kształcenia oraz wskazane zostaną dziedziny nauki i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia na tym kierunku
- Opracowanie sylabusu praktyk oraz wprowadzenie zaliczenia z oceną w module praktyk studenckich.
- Opracowanie i wdrożenie jednego, przejrzystego wzoru sylabusu, w którym uwzględni się metody dydaktyczne i nakład pracy studenta.
- Dokonanie przeglądu sylabusów pod kątem zbieżności zawartych z nich punktów ECTS z punktami zawartymi w planie studiów i programie kształcenia.
- Zintensyfikowanie działań w zakresie międzynarodowej mobilności pracowniczej i studenckiej.
- Wprowadzenie w suplementach zapisu o miejscach odbytych praktykach. Fakt ten jest niezwykle istotny przy specjalnościach, w których nabywa się kwalifikacje pedagogiczne oraz kwalifikacje nauczycielskie.

- Wzmocnienie opieki nad pracami dyplomowymi, która na etapie przygotowywania prac dyplomowych pozwoliłaby wyeliminować istniejące nieprawidłowości.
- Uwzględnienie w programie kształcenia treści kształcenia z zakresu metodologii badań pedagogicznych (na przykład poprzez wprowadzenie przedmiotu Warsztat pracy badawczej), w ramach którego student poznawałby podstawy metodologiczne niezbędne do prowadzenia badań naukowych, w tym opracowania materiału badawczego.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszaro-
m kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena - częściowo

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi

2.1.

Uczelnia nie spełnia wymogów rozporządzenia MNiSZW z dnia 3 października 2104 § 14 ust. 1 w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia dotyczących minimum kadrowego dla studiów I stopnia. W skład minimum kadrowego powinno wchodzić co najmniej 3 samodzielnych pracowników naukowych i sześciu doktorów. Do minimum kadrowego wizytowanego kierunku spośród wskazanych przez Uczelnię dziewięciu osób, ZO zaliczył łącznie 7 osób, w tym 1 samodzielnego nauczyciela akademickiego oraz 6 doktorów. Do minimum kadrowego nie zaliczono 2 osób z uwagi na brak zaświadczenia potwierdzającego równoważność dyplomów uzyskanych za granicą, a także z uwagi na brak prowadzenia zajęć w odpowiednim wymiarze godzin. Wśród zaliczonych do minimum kadrowego osób obszar nauk społecznych reprezentuje 5

osób a obszar nauk humanistycznych 2 osoby.

Dorobek naukowy **nauczycieli zaliczonych** do minimum kadrowego mieści się w we wskazanych obszarach kształcenia, co jest zgodne z wymogiem rozporządzenia MNiSW o warunkach prowadzenie studiów z dnia 3 października 2104 r. Struktura kwalifikacji osób zaliczonych do minimum kadrowego jest zgodna z wymogami obowiązującego prawa i spełnia wymogi określone dla studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim (MNiSZW z dnia 3 października 2104 r.). Osoby zaliczone do minimum kadrowego posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarach wiedzy odpowiadających obszarom kształcenia wskazanym dla wizytowanego kierunku w zakresie jednej z dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia.

W świetle przedstawionych ustaleń ZO stwierdza, że minimum kadrowe nie jest spełnione.

2.2.

Dorobek naukowy pracowników ma charakter przede wszystkim badań indywidualnych, których efektem są artykuły naukowe i monografie. Kompetencje dydaktyczne oraz obsada zajęć dydaktycznych są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Pracownicy posiadają formalne i merytoryczne kwalifikacje do prowadzenia zajęć. Uczelnia nie prowadzi zajęć na odległość. Uczelnia deklaruje przejście od następnego roku akademickiego na profil praktyczny, co wiąże się z mniejszym naciskiem na działalność naukową a większym na działalność praktyczną.

Wśród osób spoza minimum kadrowego pracownicy posiadają dorobek naukowy w dyscyplinie pedagogika. Spośród osób ze stopniem magistra wszystkie osoby posiadają doświadczenie zawodowe w praktycznej działalności pedagogicznej. Są to głównie osoby z doświadczeniem i przygotowaniem nauczycielskim. Analiza tych doświadczeń pozwala stwierdzić, że są one zbieżne z efektami kształcenia prowadzonych przez nich przedmiotów

2.3.

W Jednostce, w której realizowany jest oceniany kierunek, trudno mówić o jakiegokolwiek perspektywie polityki kadrowej. Uczelnia nie przedstawiła informacji o przebiegu rekrutacji kadry i nie posiada sformalizowanej procedury konkursowej. Uczelnia ze względu na gwałtownie spadającą ilość studentów oraz kilkunasto-osobowe rekrutacje na specjalność stara się jedynie zapewnić niezbędne minimum kadrowe dla kierunku *pedagogika*. Nie ma praktycznie mechanizmów motywacji kadry czy planowej działalności dydaktycznej. Uczelnia zatrudniła dwie osoby z zagranicy, jednak obie nie spełniają wymogów formalnych, aby zaliczyć je do grona samodzielnych nauczycieli akademickich .

2.4.

Indywidualne badania naukowe pracowników zaliczonych do minimum kadrowego są prowadzone w przeważającej mierze w obszarze badań społecznych, w dyscyplinie pedagogika. Część badań prowadzona jest w obszarze nauk humanistycznych, w dyscyplinie

pedagogika (w subdyscyplinie historia wychowania). Ze względu na specyfikę prowadzenia badań w dyscyplinie pedagogika należy uznać, że podstawowe oczekiwania w zakresie prowadzenia badań naukowych niezbędnych dla poprawnego toku dydaktycznego są w Uczelni spełnione. W pedagogice jest możliwe prowadzenie indywidualnych badań naukowych, które mogą być wykorzystane w procesie dydaktycznym. Badania zespołu dotyczą różnych aspektów wychowania i edukacji dziecka, historycznego procesu edukacji małego dziecka oraz roli nauczyciela w procesie wychowania. Ważnym osiągnięciem badawczym kadry jest historyczne udokumentowanie związku pedagogiki z naukami humanistycznymi. Badacze wskazują, że w sferze aksjologii i ontologii pedagogika jako dyscyplina naukowa nie może być przypisana jedynie do nauk społecznych lecz jest powiązana z naukami humanistycznymi. Inne ważne prace zespołu lokują się w najnowszej pedeutologii i obszarach niedostosowania społecznego.

2.5.

Trudno zweryfikować jednoznacznie proces wykorzystania badań naukowych w projektowaniu i ewaluacji procesu dydaktycznego. Można jednak stwierdzić, że oferowane treści kształcenia przedmiotów specjalnościowych wiążą się z indywidualnymi badaniami naukowymi kadry. Częściowo też tematyka prac dyplomowych jest powiązana z tymi badaniami.

3. Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku nie zostały spełnione wymogi dotyczące minimum kadrowego. Do minimum kadrowego nie zaliczono dwóch proponowanych przez uczelnię samodzielnych nauczycieli akademickich. W obu przypadkach powodem niezaliczenia był brak potwierdzenia równoważności dyplomu przedstawionego przez nauczyciela akademickiego proponowanego do minimum kadrowego z dyplomem doktora habilitowanego. W jednym z tych przypadków zaliczono pracownika do grupy doktorów. W drugim przypadku, w związku z brakiem realizowanych godzin dydaktycznych, nie zaliczono pracownika w ogóle do minimum kadrowego.

Ponadto w grupie pracowników ze stopniem doktora nie zaliczono jednej osoby ze względu na brak wystarczającej ilości realizowanych godzin dydaktycznych.

Przeanalizowano kompetencje dydaktyczne nauczycieli wchodzących w skład minimum kadrowego oraz spoza minimum kadrowego. We wszystkich przypadkach stwierdzono zgodność prowadzonych zajęć dydaktycznych z posiadanym dorobkiem naukowym. Dorobek naukowy pracowników ma charakter badań indywidualnych. Zaliczyć do niego można monografie, artykuły naukowe oraz udział w konferencjach naukowych. U wszystkich osób z minimum kadrowego dorobek naukowy został potwierdzony i jest zgodny z prowadzonymi zajęciami. Wśród osób spoza minimum kadrowego pracownicy posiadają dorobek naukowy w dyscyplinie pedagogika. Spośród osób ze stopniem magistra wszystkie posiadają doświadczenie zawodowe w praktycznej działalności pedagogicznej. Są to głównie osoby z doświadczeniem i przygotowaniem nauczycielskim. Analiza tych doświadczeń pozwala stwierdzić, że są one zbieżne z efektami kształcenia prowadzonych przez nich przedmiotów.

Ze względu na braki w minimum kadrowym prowadzoną politykę kadrową nie można ocenić

pozytywnie. Pomimo starań Uczelni, jej polityka kadrowa nie zapewnia optymalnej kadry dla prowadzonego kierunku.

Jednostka spełnia jedynie dostatecznie kryteria badań naukowych dla studiów pierwszego stopnia. Pomimo tego, że badania mają charakter indywidualny, są one przydatne do prawidłowego przygotowania zawodowego w ramach prowadzonych specjalności.

Uczelnia wskazuje, że badania naukowe pracowników mają odzwierciedlenie w procesie dydaktycznym i jego ewaluacji. Należy przyjąć częściowo argumentację Uczelni. Badania indywidualne w naukach społecznych, odzwierciedlone głównie w artykułach naukowych i monografiach pracowników, mogą mieć istotny wpływ na dobór literatury przedmiotu, treści i metod dydaktycznych. Trudno jednak bezpośrednio stwierdzić, jak prace naukowe pracowników oddziałują na jakość ich nauczania. Rezultatem badań indywidualnych są teksty naukowe. Analiza sylabusów potwierdza, że częściowo teksty te są włączone w ramy literatury przedmiotu. W trakcie spotkania z kadrą akademicką pracownicy deklarowali, że wykorzystują swoje prace w procesie dydaktycznym. Ponadto należy zaznaczyć, że Uczelnia do roku 2014 nie była zobowiązana do prowadzenia badań naukowych, ze względu na prowadzenie studiów I stopnia.

4. Zalecenia

Zaleca się uzupełnienie minimum kadrowego do wymagań określonych przepisami prawa.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi

3.1.

Uczelnia współpracuje z liczną grupą interesariuszy zewnętrznych, których listę dostarczono. Uczelnia deklaruje, że przedstawiciele rynku pracy konsultują założenia programu i poddają je ewaluacji w trakcie praktyk studenckich. Opiekun praktyk zbiera opinie pracodawców na temat przygotowania studentów do prowadzenia zajęć. Uczelnia z e względu na prowadzone specjalności współpracuje głównie z instytucjami oświatowymi oraz placówkami resocjalizacyjnymi. Uczelnia deklaruje również, że oprócz kontaktów formalnych, dokumentowanych, odbywa się szereg spotkań nieformalnych z osobami, które pracując w instytucjach pozauczelnianych, realizują wybrane zajęcia na ocenianym kierunku.

3.2.

Nie dotyczy.

3. Uzasadnienie

Uczelnia przygotowując się do profilu praktycznego, jaki chce wprowadzić od kolejnego roku akademickiego, nawiązała ścisłą współpracę z placówkami związanymi z prowadzonymi specjalnościami. W przypadku wczesnej edukacji są to przedszkola i szkoły podstawowe, natomiast w przypadku resocjalizacji – areszt śledczy i kuratela sądowa. Uczelnia współpracuje też z władzami miasta w ramach inicjatyw kulturalno-oświatowych.

4. Zalecenia

Brak.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi

4.1.

Oceniany Wydział ma siedzibę w budynku Powiatowego Zespołu Szkół nr 2 w Kościerzynie. Lokal użytkowany jest podstawie umowy o wynajmie zawartej z powiatem kościerskim. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w pięciu salach. Wyposażenie sal dydaktycznych umożliwia podejmowanie w nich różnorodnych form aktywności sprzyjających prawidłowej realizacji założonych efektów kształcenia. Istnieje możliwość przystosowywania przestrzeni sal do przewidzianych w sylabusach różnych form zajęć, np. zajęć warsztatowych. Wydział dysponuje przenośnym sprzętem multimedialnym (laptopy i rzutniki multimedialne), dopełniającym zestaw podstawowych środków dydaktycznych. Studenci mogą korzystać, zarówno w ramach zajęć dydaktycznych, jak również w celu

realizacji pracy własnej, z pracowni komputerowej w której znajduje się 20 komputerów posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu i podłączonych do szkolnej sieci wewnętrznej. Na każdym z komputerów zainstalowany jest system operacyjny Windows; pakiet MS Office. Dodatkowo w budynku Wydziału funkcjonuje sieć WiFi. Przed dziekanatem znajdują się cztery stanowiska komputerowe ze skanerem i drukarką.

4.2.

Wydział ma podpisaną umowę z Wojewódzką Biblioteką Pedagogiczną Filia w Kościerzynie. Biblioteka posiada dostęp do cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych – ACADEMICA Biblioteki Narodowej. Biblioteka wchodzi w skład Konsorcjum Bibliotek Pedagogicznych Polski Północnej. Dzięki temu istnieje możliwość dostępu za pośrednictwem platformy IBUK LIBRA do większej liczby tytułów książek w wersji elektronicznej (1064 pozycji). Dodatkowo wizytowany Wydział dysponuje 250 pozycjami z zakresu metodologii badań, pedagogiki i psychologii dostępnymi dla studentów w bibliotece podręcznej w Wydziale. Studenci w ramach pracy własnej przygotowują materiały do samokształcenia, które są dostępne w bibliotece podręcznej. Rozpoczęto prace nad tworzeniem tzw. „wydziałowej biblioteki w chmurze”, w której dostępne on-line będą najnowsze badania z obszaru pedagogiki, ciekawe prezentacje i książki w pdf, na które istnieje zgoda autora na powielanie. Do dyspozycji studentów są również pozycje wydawane przez PWSH Pomerania ACTA POMERANIA i wydane przez Uczelnię książki.

4.3.

Wydział nie prowadzi kształcenia na odległość

3. Uzasadnienie

Pomimo braku własnego budynku infrastruktura dydaktyczna pozwala na realizację programów kształcenia i uzyskiwanie przewidzianych efektów.

Wydział dysponuje odpowiednią liczbą sal różnej wielkości, zaś elastyczność w podejściu do zagospodarowywania poszczególnych przestrzeni pozwala na realizację różnorodnych form pracy i aktywności studentów.

Umożliwiono studentom dostęp do podstawowego sprzętu multimedialnego oraz Internetu. Na szczególną uwagę zasługuje zasobność zbiorów bibliotecznych (duża liczba woluminów odpowiadających sylabusom oraz bardzo dobre warunki do korzystania z nich). Słabą stroną jest brak pracowni wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego, jednak podjęto działania by przynajmniej część zajęć w przyszłym roku odbywała się przedszkolu lub pracowni nauczania początkowego. Aktualnie Wydział dysponuje wieloma pomocami do realizacji zajęć dydaktycznych które wykorzystywane są przez prowadzących w trakcie ćwiczeń.

4. Zalecenia

Brak

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiąganiu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi

5.1.

W trakcie spotkania z ZO studenci wielokrotnie podkreślali, że Władze wizytowanego Wydziału dokładają wszelkich starań, aby pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna w maksymalny sposób wspierała cały proces kształcenia. Ich zdaniem, w związku z bardzo małą liczbą studentów na kierunku *pedagogika* w Powszechnej Wyższej Szkole Humanistycznej Pomerania Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie kadra naukowo-dydaktyczna przykładą bardzo dużą uwagę do zapewnienia wysokiego poziomu kształcenia, który pomaga nabyć im wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne. Studenci mają możliwość kontaktu z nauczycielami akademickimi zarówno na zajęciach programowych, jak i konsultacjach oraz dyżurach wyznaczanych przez wszystkich pracowników. Z przedstawionych dokumentów wynika, że studenci wizytowanego kierunku uczestniczą w pracach trzech kół naukowych, natomiast w trakcie spotkania z ZO nikt nie był w stanie opisać form aktywności przez nich podejmowanych. Z uwagi na fakt braku obecności przedstawicieli organizacji studenckich trudno jest również ocenić wsparcie rzeczowe i materialne. Na kierunku *pedagogika* w Powszechnej Wyższej Szkole Humanistycznej Pomerania Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie studenci otrzymują wszystkie świadczenia wymienione w art. 173 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Za rozpatrywanie wniosków odpowiedzialna jest Komisja Stypendialna oraz Odwoławcza Komisja Stypendialna, w której większość stanowią przedstawiciele studentów. Studenci zgodnie twierdzą, że cel systemu pomocy materialnej został osiągnięty, ponieważ świadczenia trafiają do osób najbardziej potrzebujących oraz motywują je do ciągłego rozwoju.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie Regulaminu pomocy materialnej, który został stworzony w porozumieniu i przy akceptacji przedstawicieli Samorządu Studentów. W trakcie spotkania z ZO studenci stwierdzili, że system

przyznawania świadczeń jest dla nich w pełni zrozumiałą, a w przypadku ewentualnych pytań w dziekanacie można uzyskać szczegółowe informacje.

5.2.

Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie Powszechnej Wyższej Szkoły Humanistycznej Pomerania w marcu 2016 roku rozpoczął procedurę uruchamiania programu Erasmus+ składając aplikację, a od stycznia 2017 r. Uczelnia otrzymała finansowanie. Aktualnie prowadzone są rozmowy ze studentami w celu zapoznania ich z zasadami mobilności. Nie są oni jednak zainteresowani tego typu aktywnością, ponieważ w ich opinii pobyt za granicą jest zbyt kosztowny. Ponadto z przedstawionych w trakcie wizytacji dokumentów wynika, że Wydział posiada podpisane umowy, na podstawie których 5 osób w tym roku będzie mogło uczestniczyć w odbywaniu praktyk zawodowych w Grecji. W trakcie spotkania studentów z ZO podkreślono, że lektoraty prowadzone są na satysfakcjonującym poziomie, w grupach dostosowanych do zapewnienia właściwego standardu kształcenia.

5.3.

W Powszechnej Wyższej Szkole Humanistycznej Pomerania Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie funkcjonuje Uczelniany Samorząd Studentów, natomiast jego aktywność jest bardzo ograniczona. Wynika to z faktu braku zainteresowania tego typu aktywnością, ponieważ większość członków organizacji studenckich pracuje zawodowo, co ogranicza ich wolny czas. Aktywność Uczelnianego Samorządu Studentów na wizytowanym Wydziale Zamiejscowym oparta jest przede wszystkim o organizację spotkań z pracodawcami, którzy mogą zapoznać studentów z praktycznymi aspektami przyszłego zawodu. Dodatkowo studenci biorą udział w konferencjach organizowanych przez inne uczelnie oraz instytucje edukacyjne, aby mieć możliwość zapoznania się z aktualnymi trendami w danym obszarze.

5.4.

Na kierunku *pedagogika* w Powszechnej Wyższej Szkole Humanistycznej Pomerania Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie kształcenie studentów niepełnosprawnych koordynuje z ramienia Uczelni Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych, którego zadaniem jest pomoc w trudnych sytuacjach. Celem tego wsparcia jest włączanie osób niepełnosprawnych w główny nurt kształcenia przy utrzymaniu wysokich standardów. Regulamin studiów wprowadza przepisy dotyczące osób niepełnosprawnych, m.in. indywidualną organizację studiów, tłumacza migowego, szczególną opiekę i ułatwienie w komunikacji z uczelnią i dydaktykami. Warto zaznaczyć, że budynki w Powszechnej Wyższej Szkole Humanistycznej Pomerania Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie nie są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

5.5.

Studenci w trakcie spotkania z ZO podkreślili, że wizytowany kierunek w Powszechnej Wyższej Szkole Humanistycznej Pomerania Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z

procesem dydaktycznym za pośrednictwem sekretariatu. Wszelkie informacje dotyczące programu kształcenia i procedur toku studiów umieszczane są w gablotach na terenie Uczelni oraz na jej stronie internetowej. Liczba pracowników administracji jest w pełni dostosowana do potrzeb studentów, a ich kwalifikacje cały czas są podnoszone za pomocą wewnętrznych szkoleń. Obsługą świadczeń pomocy materialnej zajmuje się dziekanat, natomiast wszystkie niezbędne materiały można znaleźć na podstronie internetowej. Na ocenianym kierunku studenci mają zapewniony publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów za pośrednictwem bazy aktów prawnych.

3. Uzasadnienie

Uczelnia stwarza możliwości dla studentów, jednak jest bardzo małe zainteresowanie podejmowaniem przez nich dodatkowej aktywności. Jest to efektem braku wolnego czasu oraz braku zastosowania środków zachęcających. Dodatkowo Uczelnia nie wprowadziła do tej pory możliwości wymiany międzyuczelnianej. Kolejnym aspektem jest brak dostosowania infrastruktury uczelni do wymogów osób z niepełnosprawnością. Warto jednak podkreślić, że studenci bardzo pozytywnie wypowiadali się na temat funkcjonowania administracji, relacji z prowadzącymi zajęcia oraz wsparcia materialnego udzielanego przez Uczelnię.

4. Zalecenia

Władze wizytowanego kierunku powinny zwrócić większą uwagę na proces internacjonalizacji i współpracy z otoczeniem gospodarczym. Dodatkowo konieczne wydaje się wprowadzenie mechanizmów zachęcających studentów do podejmowania aktywności w kołach naukowych oraz Samorządzie Studenckim. Zaleca się również zwrócenie większej uwagi na potrzeby osób z niepełnosprawnością ruchową.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia

dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi

6.1.1.

Jak wynika z rozmów przeprowadzonych w trakcie wizytacji, a także z dostarczonej przez Władze Wydziału dokumentacji, w projektowanie efektów kształcenia zaangażowani są interesariusze zewnętrzni oraz wewnętrzni. Jak wynika z rozmów ze Studentami, nie mają oni jednak podstawowej wiedzy na temat Krajowych Ram Kwalifikacji oraz obowiązujących standardów kształcenia. W trakcie spotkania z ZO studenci stwierdzili, że nie są zainteresowani tą tematyką, ponieważ większość z nich pracuje zawodowo i posiada własne rodziny, a co za tym idzie nie mają czasu na dodatkowe zajęcia. Wydziałowy Samorząd Studentów formalnie ma możliwość projektowania efektów kształcenia w trakcie prac organów kolegialnych oraz posiedzeń komisji specjalnie w tym celu powołanych, jednak z uwagi na bardzo małe zainteresowanie tą tematyką studenci rzadko składają swoje propozycje. Zdaniem Władz wizytowanego Wydziału, cały proces tworzenia efektów kształcenia jest bardzo skomplikowany. Uwzględnia on wiele elementów, w których biorą udział interesariusze wewnętrzni lub zewnętrzni, m.in. badanie losów absolwentów, ankietyzację nauczycieli akademickich oraz nieformalne rozmowy ze studentami. Z części badań przygotowywane są raporty, które stanowią syntetyczne podsumowanie, na bazie którego można w prosty sposób weryfikować założone efekty kształcenia.

6.1.2

Sposób monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia reguluje Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia. W trakcie rozmowy ZO z Władzami wizytowanej jednostki zwrócono uwagę na fakt, że Władze Wydziału starają się monitorować efekty kształcenia dwuetapowo. Jednym ze sposobów jest monitorowanie bieżące, które obejmuje kolokwia, prace indywidualne oraz aktywność na zajęciach. Zdaniem studentów są to odpowiednie formy, aby sprawdzić czy dana osoba przygotowuje się do zajęć i ile poświęciła nakładu pracy. Drugim sposobem monitorowania, tym razem okresowego są egzaminy, opinie pracodawców po praktykach oraz prace dyplomowe. Na koniec każdego roku akademickiego przygotowuje się notatkę, która zawiera ocenę realizacji kierunkowych wytycznych. Poza monitorowaniem dokonuje się także oceny stopnia osiągnięcia

zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. Szczegółowy opis trybu i zasad dokonywania oceny, w tym przyjętych mierników ilościowych i jakościowych zawiera procedura weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia. Ponadto do powyższej oceny w ramach WSZJK wykorzystuje się badanie ankietowe wśród pracowników.

6.1.3.

Jednym z elementów wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia funkcjonującego w Wydziale Zamiejscowym w Kościerzynie jest system weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na poszczególnych etapach kształcenia. Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia odbywa się na poziomie przedmiotu oraz na każdym etapie studiów. Skalę ocen i ogólne zasady okresowej weryfikacji wyników kształcenia oraz zaliczania etapów studiów określa regulamin studiów. Wymagania dotyczące poszczególnych przedmiotów określone są przez prowadzące je osoby w kartach przedmiotów. Warunki i zasady dyplomowania określone są w dokumentacji dotyczącej procesu dyplomowania, w której określony został m. in. regulamin seminariów oraz egzaminów dyplomowych czy też wykaz dokumentów niezbędnych dla przeprowadzenia obrony pracy dyplomowej, egzaminu dyplomowego i otrzymania dyplomu. Wszystkie powyższe informacje znalazły potwierdzenie w dokumentacji przedstawionej Zespołowi Oceniającemu przez Władze Uczelni.

Obecnie Uczelnia pracuje nad wdrożeniem oprogramowania antyplagiatowego.

6.1.4.

W Wydziale Zamiejscowym w Kościerzynie PWSH w Chojnicach, funkcjonuje procedura dotycząca zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się. Wprowadzona została na mocy uchwały Senatu Nr 07/SEN/2015 PWSH „Pomerania” z siedzibą w Chojnicach z dnia 15 maja 2015 r. w sprawie regulaminu uznawalności efektów kształcenia. Jak wynika z przeprowadzonych w trakcie wizytacji rozmów, całą wyżej wymienioną procedurę, obejmuje swym działaniem WSZJK, jednak WZ w Kościerzynie nie posiada uprawnień do prowadzenia rekrutacji na ocenianym kierunku studiów w trybie potwierdzenia efektów kształcenia.

6.1.5.

System Monitorowania Karier Zawodowych Absolwentów PWSH „Pomerania” wprowadzony został zarządzeniem Nr 06/R/2012 Rektora PWSH „Pomerania” z dnia 20 stycznia 2012 r. Za jego przeprowadzenie odpowiedzialne jest Biuro Karier. Zdaniem Władz Uczelni każdy student przed obroną pracy dyplomowej deklarował, czy zgadza się na udział w badaniu. Wyniki całej procedury przekazywane były osobom odpowiedzialnym za układanie programów studiów. Zdaniem Władz Wydziału, na którym znajduje się oceniany

kierunek, wnioski z ankiety pozwolą zaprogramować proces dydaktyczny, tak aby był on pomocny w uzyskaniu pracy zgodnej z wykształceniem i oczekiwaniami rynku pracy. Zdaniem studentów, jest to ciekawy mechanizm doskonalący program kształcenia, ponieważ absolwenci są najlepiej zorientowani, co po studiach na danym kierunku jest potrzebne, aby uzyskać pracę. Warto zaznaczyć, że w trakcie spotkania z ZO studenci podkreślili, że wyniki badań nie są publikowane, a byłaby to dla nich ciekawa informacja.

6.1.6.

Jak wynika z przedstawionych informacji, w Wydziale Zamiejscowym w Kościerzynie istnieje spójny, zweryfikowany, system pozyskiwania, oceniania i rozwoju kadry dydaktycznej. Polityka w tym zakresie została wypracowana już w momencie podjęcia działalności przez Wydział. Zasady obsady zajęć dydaktycznych zostały wypracowane w wyniku konsultacji zespołów dyrekcyjnych, funkcjonujących w ramach Jednostki, po wcześniejszych rozmowach z kierownikami katedr/zakładów/pracowni, istniejących w obrębie poszczególnych instytutów. Realizacja powyższych zasad podlega corocznej ocenie przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, co znalazło potwierdzenie w przedstawionej dokumentacji.

6.1.7.

W ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na kierunku *pedagogika* w Powszechnej Wyższej Szkole Humanistycznej Pomerania Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie realizowana jest ankietowa ocena zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów. Przeprowadzana jest ona na koniec każdego z semestrów. Za cały proces odpowiada bezpośrednio Dziekan, który wyznacza listę przedmiotów. Badanie nauczycieli akademickich oparte jest o ankietę papierową, ponieważ Władze Wydziału stwierdziły, że z uwagi na małą liczbę studentów, będzie to forma bardziej optymalna. Otrzymane wyniki podlegają zestawieniu, którego tworzeniem zajmuje się Uczelniany oraz Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Raporty następnie przekazywane są Dziekanowi. W trakcie spotkania z ZO studenci stwierdzili, że ankietę wypełniają, natomiast nie znają jej wyników, które służą do m. in. wyróżnienia pracownika, jego awansu, bądź rozwiązania umowy o pracę.

6.1.8.

Na ocenianym kierunku nie jest prowadzona bezpośrednia ocena zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia. Pośrednim rozwiązaniem jest wypowiedzianie się na ten temat w ankietach ewaluacyjnych nauczycieli akademickich. Wyniki tych badań prezentowane są na komisjach, które oceniają cały proces kształcenia. Oceny infrastruktury studenci dokonują w nieformalnych rozmowach z prowadzącymi, co ze względu na specyfikę kierunku i bardzo małą liczbę osób jest dobrym rozwiązaniem. W trakcie spotkania z ZO studenci zasygnalizowali, że są zadowoleni z warunków, jakie zapewnia im Uczelnia, ponieważ przy tak małej liczbie osób na kierunku zajęcia prowadzone są w odpowiednich warunkach.

6.1.9.

Dokumentacja związana z procesem jakości kształcenia, przechowywana jest w Jednostce przez Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Dokumenty związane z realizacją poszczególnych procedur (procesu dyplomowania, hospitacji, oceny studentów i weryfikacji efektów kształcenia, raporty, sprawozdania) gromadzone są w dziekanacie, a ponadto w poszczególnych jednostkach Wydziału. Wyniki badań ankietowych i samooceny Wydziału gromadzone są i analizowane przez WZds.JK.

6.1.10.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia obejmuje również wymogi, jakie jednostka organizacyjna musi spełnić w związku z powszechnym dostępem do informacji. Studenci na kierunku *pedagogika* w Powszechnej Wyższej Szkole Humanistycznej Pomerania Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie mają zapewniony dostęp do programów studiów, terminów obrony prac dyplomowych, opisów zakładanych efektów kształcenia oraz informacji o organizacji i procedurach toku studiów. Dodatkowo, sylabusy dostępne są w dziekanacie. W opinii studentów, jest to wystarczająca forma z perspektywy niewielkiej liczby osób na kierunku. Narzędziem służącym do badania publicznego dostępu do aktualnych informacji jest ankieta ewaluacyjna nauczycieli akademickich, w której studenci mogą napisać czy prowadzący zajęcia przekazuje im informację np. z obowiązującej karty przedmiotu. Najobszerniej informacje na temat organizacji i procedur toku studiów przedstawiane są na stronie internetowej. Dodatkowo wszyscy studenci są informowani na pierwszych zajęciach każdego przedmiotu o wymaganiach, jakie muszą spełnić, aby uzyskać zaliczenie. Osoby zainteresowane mogą również znaleźć informacje w gablotach umieszczonych przy dziekanacie, a także na stronie internetowej Uczelni.

6.2.

Władze wydziału deklarują, że na wydziale prowadzi się systematyczną ocenę skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia. Znajduje to częściowe potwierdzenie w protokołach Rad Wydziału, w których znajdują się m.in. sprawozdania zgodności kształcenia ze standardami i wzorcowymi efektami kształcenia, sprawozdania z działalności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej (analiza i ocena dorobku naukowego, działania promocyjne skierowane do kandydatów na studia, analiza wyników sesji, ocena procesów dyplomowania, analiza działalności statutowej wydziału), zatwierdzanie planów studiów, zasad i trybu zaliczania praktyk, zatwierdzanie nowych specjalności, zatwierdzanie efektów kształcenia. Jak wynika z rozmów, warunkiem doskonalenia jakości kształcenia jest eliminowanie pojawiających się zjawisk o charakterze patologicznym. Konieczne jest zatem gromadzenie wiedzy na temat skali występujących zjawisk i umiejętne ich eliminowanie.

3. Uzasadnienie

- Jednostka stwarza możliwość włączenia się interesariuszom (zewnętrznym oraz wewnętrznym) w proces tworzenia i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia określonych na kierunku pedagogika, jednak jak wynika z przeprowadzonych w trakcie wizytacji rozmów, ich obecność jest znikoma, co jest spowodowane, jak stwierdzono w trakcie rozmów tym że studenci *nie są zainteresowani tą tematyką, ponieważ większość z nich pracuje zawodowo i posiada własne rodziny, a co za tym idzie nie mają czasu na dodatkowe zajęcia.*
- Jednostka dokonuje weryfikacji efektów kształcenia, oraz monitoruje stopień ich osiągania. Jednak stwierdzono, że w Jednostce nie funkcjonuje system antyplagiatowy.
- Wprowadzona została procedura weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych poza systemem szkolnictwa wyższego, jednak Jednostka nie może z tego skorzystać na ocenianym kierunku studiów, gdyż nie posiada do tego uprawnienia.
- Jak wynika z przedstawionych informacji, w Wydziale Zamiejscowym w Kościerzynie istnieje spójny, zweryfikowany, system pozyskiwania, oceniania i rozwoju kadry dydaktycznej.
- W ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na kierunku *pedagogika* w Powszechnej Wyższej Szkole Humanistycznej Pomerania Wydział Zamiejscowy w Kościerzynie realizowana jest ankietowa ocena zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów.
- Na ocenianym kierunku nie jest prowadzona bezpośrednia ocena zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia.
- Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia obejmuje również wymogi, jakie jednostka organizacyjna musi spełnić w związku z powszechnym dostępem do informacji.

4. Zalecenia

- zmobilizowanie interesariuszy wewnętrznych do działań związanych z procesem tworzenia efektów kształcenia, a także programu studiów.
- wdrożenie na kierunku *pedagogika* procedury antyplagiatowej.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Mocne strony

- dostosowywanie oferty studiów do oczekiwań pracodawców i studentów
- kapitał społeczny kadry i studentów
- przejście na profil praktyczny
- prestiż dydaktyczny i naukowy w środowisku lokalnym
- duża aktywność i zaangażowanie studentów

Słabe strony

- brak studiów II stopnia
- słabo rozwinięta walidacja
- ograniczona współpraca z innymi ośrodkami akademickimi

Szanse

- ciągle rozwijająca się współpraca z interesariuszami zewnętrznymi
- zmiana sytuacji demograficznej miasta (Kościerzyna staje się „sypialnią” Trójmiasta)
- umiędzynarodowienie Wydziału

Zagrożenia

- niż demograficzny
- niska motywacja do studiowania
- uruchomienie kolei metropolitarnej (bardzo szybki dojazd do uczelni w Trójmieście)

Po przeanalizowaniu dokumentacji dostarczonej w trakcie wizytacji, a także odbycie szeregu rozmów, Zespół Oceniający zgadza się z przedstawioną przez Uczelnię analizą SWOT.

Dobre praktyki

Brak.